

Twentse Transformatie

Ontwikkeltafel Jeugdbeschermingsketen

Implementatieplan Jeugdbeschermingstafel

Juni 2020

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Doelen	4
Doelgroepen	4
<i>Uitvoering</i>	5
<i>Management Uitvoering</i>	5
<i>Beleid</i>	5
Aanpak/werkwijze	5
Fasering	6
Positionering	7
Risico's	8
Leren	8

Inleiding

Om gezamenlijk te komen tot transformatie binnen het jeugddomein zijn in Twente drie ontwikkeltafels ingericht. Hier werken zorgaanbieders van jeugdhulp, gemeenten, organisaties binnen de jeugdbeschermingsketen en onderwijskoepels samen met als drijfveer dat ieder kind perspectief op een mooie toekomst verdient. De organisaties onderzoeken samen hoe de zorg anders kan worden georganiseerd en hoe zij samen effectiever kunnen worden, door samen te ontwikkelen, werken, leren, sturen, beheren, monitoren en reflecteren.

Aan ontwikkeltafel 2 staat het thema *'In Twente groeit de jeugd veilig op'* centraal.

Eén van de opdrachten die zijn geformuleerd, is het komen tot een regionale werkwijze voor een jeugdbeschermingstafel en deze gezamenlijk implementeren binnen de Twentse gemeenten.

Aan een Jeugdbeschermingstafel vindt afstemming en overdracht plaats tussen ouders, jongeren (12+), de betrokken zorgorganisatie(s) binnen het gedwongen kader en gemeenten met betrekking tot veiligheid van kinderen.

In september 2019 zijn wij als ontwikkelteam van start gegaan met deze opdracht.

In juli 2020 ligt de uitwerking van de regionale werkwijze voor ter besluitvorming bij alle betrokken bestuurders. Ook dit implementatieplan is onderdeel van deze besluitvorming.

De leden van het ontwikkelteam Jeugdbeschermingstafel.

Doelen

Het doel van de jeugdbeschermingstafel is in september 2019 als volgt vastgesteld:

Een regionale werkwijze voor de Jeugdbeschermingstafel heeft als hoofddoel dat de veiligheid van kinderen zo snel mogelijk geborgd wordt.

Aan de jeugdbeschermingstafel(s) willen we eenduidig werken voor en met gezinnen. De keten gedwongen kader wordt een samenhangend geheel voor gezinnen als er duidelijkheid is over de rollen die iedereen heeft, er afgestemd wordt wie wat gaat doen (waarbij ook gedacht wordt aan het gezin en het netwerk) en hier afspraken over worden gemaakt. Hierbij maken we gebruik van elkaars expertise. Dit alles doen we samen met het gezin (ouders en kinderen die ouder zijn dan 12 jaar).

Het doel van de implementatiefase is dat we aan het einde van die fase op 4 plekken in Twente de regionale werkwijze hebben ingevoerd op een eenduidige manier. Er is geborgd dat dit een regionale werkwijze is en blijft. Het is van belang dat we continu met elkaar leren en de werkwijze aanpassen waar en wanneer dat nodig is.

Voor een verdere concrete uitleg over de regionale werkwijze, verwijst ik u naar de uitwerking van de werkwijze.

Doelgroepen

Ouders

Voor ouders is het van belang dat zij in de implementatie worden gehoord over de rol die zij aan de Jeugdbeschermingstafel hebben. Hoe kan hier zo goed mogelijk invulling aan gegeven worden? I&O research neemt hiervoor interviews af met ouders in de eerste drie maanden dat de Jeugdbeschermingstafel draait.

Daarnaast is het van belang dat, als er gestart wordt met de Jeugdbeschermingstafels, er passend voorlichtingsmateriaal is voor ouders die ermee te maken krijgen. Voor ouders moet helder zijn wat een Jeugdbeschermingstafel is en wat zij kunnen verwachten.

Jongeren (12+)

Voor jongeren is het van belang dat zij in de implementatie worden gehoord over de rol die zij aan de Jeugdbeschermingstafel hebben. Hoe kan hier zo goed mogelijk invulling aan gegeven worden? I&O research neemt hiervoor interviews af met jongeren in de eerste drie maanden dat de Jeugdbeschermingstafel draait.

Daarnaast is het van belang dat, als er gestart wordt met de Jeugdbeschermingstafels, er passend voorlichtingsmateriaal is, specifiek voor jongeren die ermee te maken krijgen. Voor jongeren moet helder zijn wat een Jeugdbeschermingstafel is en wat zij kunnen verwachten.

Naast ouders en jongeren zijn er verschillende doelgroepen die we in de implementatiefase hebben te bedienen. Er zijn verschillende organisaties die direct betrokken zijn bij de inrichting:

- De 14 Twentse gemeenten
- Veilig Thuis Twente
- De Raad voor de Kinderbescherming
- De 3 gecertificeerde instellingen

Binnen de organisaties zijn er verschillende rollen en functies die op één of andere manier betrokken zijn bij de implementatie.

Uitvoering

De uitvoerenden binnen bovengenoemde organisaties zijn de mensen die de werkwijze vorm moeten gaan geven. Het is dus van groot belang dat zij de regionale werkwijze allemaal goed kennen. Zij moeten weten wat het doel is van de regionale werkwijze, wat hun rol hierin is en heel praktisch: wat de werkafspraken zijn, zodat zij zich deze werkwijze eigen kunnen maken. Het is van belang ze te betrekken bij het opstellen van de werkafspraken. Voorlichting/scholing aan alle uitvoerenden is essentieel.

Management Uitvoering

De managers van de uitvoerders moeten weten wat er van hun personeel verwacht wordt. Zij moeten zich kunnen vinden in de werkafspraken die worden gemaakt, zodat zij een goed beeld hebben van de impact op hun medewerkers/teams. Voorlichting aan alle betrokken managers is nodig.

De meeste managers hebben ook een rol in het beleid van de eigen organisatie, waarvoor het volgende geldt:

Beleid

De beleidsadviseurs zullen de implementatie op afstand volgen en toetsen of de manier waarop er wordt geïmplementeerd en de uiteindelijke definitieve uitwerking aansluit bij de visie van de eigen organisatie. Het is van belang dat zij regelmatig op de hoogte gehouden worden van de voortgang en de belangrijke keuzes die worden gemaakt in de implementatiefase.

Aanpak/werkwijze

Coördinator implementatie

Er wordt per juli 2020 een coördinator implementatie aangesteld tot en met april 2021. Deze coördinator zal de implementatie aansturen. De coördinator is afkomstig uit één van de aangesloten organisaties en zij kent de werkprocessen binnen de jeugdbeschermingsketen in Twente goed. De coördinator gaat werken vanuit de Regio Twente/OZJT, zodat er sprake is van een onafhankelijke positie. Deze functie wordt bekostigd vanuit de ontwikkeltafel.

Belangrijk is dat de coördinator die wordt aangesteld draagvlak heeft bij alle betrokken partijen. Deze functie is bij uitstek een regionale netwerkfunctie, wat betekent dat hij/zij om moet kunnen gaan met de belangen van de verschillende organisaties.

De coördinator zorgt ervoor dat:

- de positionering van de jeugdbeschermingstafels helder wordt (in samenwerking met projectleider)
- bij alle doelgroepen binnen de betrokken organisaties de regionale werkwijze bekend is. Zet voorlichting/scholing op.
- de concrete (aanmeld)procedure uitgewerkt wordt.
- er voorzitters en secretariële ondersteuning worden aangesteld.
- Er voorlichtingsmateriaal is voor ouders en jongeren.
- er definitieve locaties worden vastgesteld.
- de planning voor wat betreft de daadwerkelijke uitvoering van de Jeugdbeschermingstafels op de 4 verschillende locaties gehaald wordt.
- de regionale werkwijze geborgd is, dus zorgt ervoor dat er niet opnieuw verschillende werkwijzen ontstaan.
- De evaluatie en monitoring vorm gegeven wordt
- de uitkomst van de interviews met ouders en jongeren wordt verwerkt

Ontwikkelteam Jeugdbeschermingstafel

Het ontwikkelteam zoals dat in september 2019 is ingericht om de regionale werkwijze op te stellen, zal ook in de implementatiefase blijven bestaan. De coördinator kan hiermee altijd terugvallen op een vaste groep die de werkwijze goed kent en die bestaat uit personen uit alle betrokken organisaties.

Procesteam/Projectleider Ontwikkeltafel

Ook in de implementatiefase blijft dit project onderdeel van de Ontwikkeltafel Jeugdbeschermingsketen. Dat betekent dat de coördinator terugkoppeling geeft en verantwoording aflegt aan het procesteam en de projectleider van de ontwikkeltafel.

Mochten er politiek-bestuurlijke vraagstukken ontstaan, dan is het aan het procesteam en/of de projectleider om dit op te pakken.

Fasering

Juli t/m september 2020:

- Kennismaking coördinator met alle gemeenten en betrokken organisaties.
- Met de gemeenten en andere betrokken organisaties in gesprek over de positionering van de Jeugdbeschermingstafel en hier een besluit in ophalen (projectleider samen met coördinator).
- Met de gemeenten waar de Jeugdbeschermingstafel plaats gaat vinden de fysieke locatie bepalen.
- Werkproces bepalen en uitwerken (inclusief aanmeldingsroute/administratie).
- Per doelgroep bepalen welke voorlichting/scholing noodzakelijk is en deze vormgeven en plannen.

Oktober 2020:

- Werkproces afronden.
- Start voorlichting.
- Procedures opstarten voor werving voorzitters en secretariële ondersteuning, zodat zij na de zomervakantie kunnen starten (september 2020).
- Vormgeving en uitwerking monitoring: wat willen we bijhouden/monitoren? En hoe houden we dat eenduidig bij per subregio? Wat doen we vervolgens met deze informatie? Wanneer doen we wat met deze informatie? En wie organiseert hier op en is hier verantwoordelijk voor?

November/december 2020:

- Foldermateriaal ontwikkelen en informatie voor ouders/kinderen op websites van de organisaties.
- Vervolg voorlichting.
- Rooster maken: wanneer vindt waar een Jeugdbeschermingstafel plaats?
- Met I&O de interviews voorbereiden die de eerste 3 maanden worden afgenomen bij ouders en jongeren.

Januari 2021:

- Voorzitters en ondersteuners bij elkaar brengen en de regionale werkwijze eigen laten maken.
- Voorzitters en ondersteuners maken kennis in hun eigen subregio met de betrokken personen.
- Samenwerking vormgeven en afspraken maken: hoe borgen we de regionale werkwijze? Hoe werken de voorzitters en ondersteuners met elkaar samen?
- 1^e aanmeldingen verwerken.

Februari 2021:

- 1^e Jeugdbeschermingstafels vinden plaats.
- 1^e evaluaties tussen voorzitters/ondersteuners.

Maart/april 2021:

- Eerste leerbijeenkomst(en) met betrokken organisaties.
- Aanscherpen werkproces waar nodig (regionaal).
- De projectfase afsluiten en zorgen dat alles in reguliere werkprocessen is opgenomen.
- Beslissen of er in de komende maanden tot aan februari 2022 een coördinator nodig is, onder andere ook om evaluaties vorm te geven en hierin te ondersteunen.

Positionering

De gemeente is de organiserende partij van de jeugdbeschermingstafel.

Het uitgangspunt is dat de jeugdbeschermingstafels zo dicht mogelijk bij de ouders/verzorgers plaatsvinden. Er is voor gekozen om de Jeugdbeschermingstafel plaats te laten vinden in vier subregio's, zodat de afstand van thuis naar de tafel altijd beperkt is. Het is niet haalbaar gebleken om in iedere gemeente een Jeugdbeschermingstafel te organiseren. De Raad voor de Kinderbescherming is de partij die altijd aanwezig moet zijn bij de Jeugdbeschermingstafel. Zij zijn een vast aantal dagdelen per week beschikbaar. Daarnaast moet rekening gehouden worden met het verschil in instroom per gemeente. Zeker bij kleinere gemeenten is deze moeilijk te voorspellen.

De subregio's zijn:

- o Subregio Enschede (gemeente Enschede)
- o Subregio Almelo (gemeenten Almelo, Hellendoorn, Rijssen-Holtten, Twenterand en Wierden)
- o Subregio Hengelo (gemeenten Hengelo, Borne, Haaksbergen, Hof van Twente)
- o Subregio Noord-Oost Twente (gemeenten Dinkelland, Losser, Oldenzaal en Tubbergen)

Elke subregio heeft zijn eigen voorzitter en procesondersteuner, zodat de voorzitter de eigen subregio goed kent en verbonden is met de lokale toegangen. De verschillende voorzitters en procesondersteuners hebben geregeld overleg met elkaar, zodat de werkwijze regionaal blijft en men elkaar kan vervangen als dit nodig is.

Het voorstel is om in eerste instantie 3 voorzitters aan te stellen voor de 4 subregio's.

1 voorzitter voor de subregio Enschede (20 uur), 1 voorzitter voor de subregio Almelo (28 uur) en 1 voorzitter voor de subregio's Hengelo en Noord-Oost Twente (28 uur). In deze uren van de voorzitters vinden de Jeugdbeschermingstafels plaats, moet men de tafels voorbereiden en is er tijd voor afstemming/overleg. Naast de voorzitter moet er per tafel sprake zijn van procesondersteuning voor aanmelding, notulen en afhandeling.

Subregio	Gemeenten	Aantal raadsonderzoeken 2019	Aantal dagdelen
Enschede	Enschede	186	2
Almelo	Almelo, Twenterand, Hellendoorn, Wierden, Rijssen-Holtten	229	3

Hengelo	Hengelo, Borne, Haaksbergen, Hof van Twente	153	2
Noord-Oost Twente	Tubbergen, Dinkelland, Oldenzaal, Losser	78	1

Waar de voorzitters en procesondersteuners in dienst komen, wordt door de gemeenten besloten in de implementatiefase.

Er worden 3 opties onderzocht:

- Veiligheidshuis (Veiligheidsregio)
- GGD/OZJT (later: de gezondheidsGR)
- 4 gemeenten uit de 4 subregio's

Risico's

Het is van belang dat de regionale werkwijze ook echt regionaal blijft.

Versnippering ligt op de loer als we de verschillende locaties/subregio's niet goed aan elkaar verbinden. Als er verschillende werkwijzen ontstaan, betekent dit opnieuw extra belasting voor alle ketenpartners.

Daarnaast willen we geen kwetsbaar systeem. Het is belangrijk dat de voorzitters binnen de verschillende subregio's elkaar kunnen vervangen bij ziekte/vakantie/enzovoorts. Ook dat pleit voor een eenduidige regionale werkwijze.

Daarnaast moeten we de Jeugdbeschermingstafel blijven evalueren en moeten we blijven leren en ontwikkelen. Doen we dit niet, dan blijft het een statisch overleg waarin geen ruimte is voor verbeteringen. Dit vraagt om goede monitoring. Werkt het zoals we het hadden bedacht? Hoe kunnen voorzitters/deelnemers van de verschillende locaties van elkaar leren? Zien we verschillen in uitkomsten van bijv. raadsonderzoeken nu de Jeugdbeschermingstafel draait? Wat zijn de cijfers/aantallen? En zien we deze in de loop van de tijd veranderen? Zijn betrokkenen tevreden? Kunnen en willen we de Jeugdbeschermingstafel uitbreiden richting Scheiding & Omgang of Jeugdstrafrecht?

Op deze manier kunnen we kritisch blijven kijken naar het effect van de Jeugdbeschermingstafel en kunnen we aanpassingen doen waar nodig.

Leren

Zoals bij de risico's al is benoemd, is monitoring en evaluatie van groot belang om de Jeugdbeschermingstafel 'levend' te houden. De volgende onderdelen zouden in elk geval een plek moeten krijgen:

Gezag & Omgang (G&O) en Jeugdstrafrecht

Op dit moment is er voor gekozen de Jeugdbeschermingstafel te beperken tot civiele opvoedonderzoeken. In de loop van de tijd zou nagedacht kunnen worden over het toevoegen van G&O en/of Jeugdstrafrecht aan de Jeugdbeschermingstafel.

Tevredenheidsonderzoeken

Cliënttevredenheid, maar ook professionaltevredenheid is in de loop van het proces belangrijk om te meten. Hoe kijken de betrokkenen naar de Jeugdbeschermingstafel? Wordt daar het juiste gesprek

gevoerd? En hoe wordt dit gesprek ervaren? Hier ook specifieke aandacht geven aan de positie van kinderen.

Moment 2

Nu is ervoor gekozen de Jeugdbeschermingstafel op dit moment (als er sprake is van advies voor een maatregel) plaats te laten vinden ná de zitting. Zouden we dit moment in de loop van de tijd ook naar voren kunnen halen, namelijk vóór de zitting?

Monitoring

Van belang is dat de monitoring op een goede manier vormgegeven wordt en dat er een aantal cijfers worden bijgehouden (per gemeente). Voorbeelden hiervan:

- Aantal meldingen JB-tafel (per gemeente)
- Uitkomst JB-tafel: vrijwillig kader of raadsonderzoek?
- Uitkomsten raadsonderzoeken: zien we verschil ten opzichte van 2019/2020 toen er nog geen JB-tafel was? En welke verschillen zien we?
- Hoe vaak sluiten ouders en kinderen wel/niet aan? En wat is de reden van het niet aansluiten?
- Hoe vaak sluit ondersteunend netwerk aan?